

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Glas Nivin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sküppe v edne fare 4 K.
Glas Nivin v Ameriko je na leto 12 K.
Glasa ednoga drobca je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Crensovelh, CSERFOLD, Zalamegye.
K tomu se more pošlati naročnine i val dopisl, naj
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jesušovoga.“

III. nedela adventna.

Glas kričečega vu pustini:
Ravnajte pot Gospodnovo.
Janoš I.

Glas kričečega vu püstini. Tak se je imenoüvao Ivan Krstitel. Či je štoj vu püstini, slobodno kriči, kak li zna, nišče ga ne čüje, nišče ga ne poslühne. Tak je Ivan iz poniznosti sebe za glas kričečega vu püstini zvao, koga nišče ne poslühne.

Sveti Tomaž Akvinatski pod püstinov svet razmi. Vu toj püstini kriči stvorjenje, Kristuš, pravičen i predgar.

Stvorjenje kriči, kak sv. Augustin razlaga, naj Boga spoznamo. „Vse kriči: Bog me je stvorio. Stvorjenje kriči, naj Boga ljubimo i naj njemi hvalo davamo.

I Kristuš je kričo, kda je Lazara od mrtvih zbüde, kak sv. Janoš apoštol piše: „kričo je s velikim glasom govoreči: Lazar, hodi vö.“

Kričo je Jezuš, kda je lüdi včio. Sv. Janoš piše: Stao je Jezuš i kričo: Či štoj žeja, naj pride k meni i naj pije.

Kričo je Kristuš, kda je za nas mro. Sv. Mataj piše: Kristuš je kričo s velikim glasom i püsto düše.

Vu čüdah Kristusovih se je skazala njegova oblast, vu navuki njegova modrost i vu smrti se je skazala njegova dobrota i lübezem.

I pravičen kriči na sveti. Boga moli. Kak Psalmuš 3. pravi: S mojim glasom sam k Bogi kričo i me je poslühno. Ob drugim pravičen vadlúje. Kak Psalmuš pravi: Jas pa sam pravo: Vadlúvo bodem Bogi proti sebi mojo krivičnost i ti si odpüsto hüdobijo greha mojega. Ob tretjim pravičen hvalo dava. Psalmuš 50. pravi: Kričo mo k Bogi, ki je s menom dobro včino.

Predgar kriči na sveti. Kriči grehe lüdstva. Pri proroki Izaiáš se čte: Kriči, ne prehenjaj. Glasl mojemi lüdstvi njihove grehe. Predgar kriči ob

drugim nevolu človeče slabosti. Znovič pri proroki Izaiáš se čte: Glas govorečega: Kriči. I sam pravo: ka mo kričo? Vsako telo je seno. Ob tretjim predgar kriči, naj se pripravlja pot Gospodnova. Glas kričečega vu püstini: Pripravljajte pot Gospodnovo, se znovič pri proroki Izaiáš čte.

Pot Gospodnovo pripravljajo čistoča, poniznost i pravica. Kamenje skuče na cesti, da ne bude durkalo. Telo potreti.

Gumile doli znoste na cesti. Na mesto gizdosti naj stopi poniznost.

Planirajte cesto, da ne bude rukljava. To je pravica.

Čistost vu sebi, poniznost proti Bogi i pravica proti bližnjemi.

Vekivečne misli.

Bojiš se vmreti? Zakaj? Ar neveš, ka čaka na tebe? Da, či zaistino nebi znáo, ka čaka na tebe, tak bi se ti trbele bojati vmreti. Ali ti si Kristijan, ti znaš bože navuke Jezušove, znaš vekivečne resnice od žitka, smrti i vekivečnosti človeka; tak znaš, ka te čaka po smrti: čaka te vekivečni žitek, pa naime, či v ljubavi božoj vmerješ, čaka te vekivečni bláženi žitek. I toga se ti bojiš? Kak jáko žele vsaki človek bláženstvo, mir, zadovolnost? I kda se njemi to približava, te bi se bojad toga? Ne mogoče. Samo záte se bojiš vmreti, ar dokeč si vu tvoje zemelsko telo zakováni, te ono k etoj zemli vleče. Ali kak se düša odslobodi tela, taki boš vido, ka je prázna bila tvoja bojaznost. Glej, kak vesélo leti v zrak ftiček, šteroga vöpüstijo z kletke. Tak vesélo, tak slobodno de se zdigávala gori na nebeske visine tvoja düša, kda se razloči od tela.

Kak vesélo, kak slávno potüvanje bude to! Vu ništerih minutaj obhodiš vse visine zraka, šterih so modrišje

jezér pa jezér let ne mogli prebroditi svojov pametjov. I ti boš tam gori na ednok svetlo vido, kak te dela rosa, dež, toča, sneg vu visokom zraki; vido boš zrok bliska, grmlence i bože doge. Vido boš nezmerne nebeske krajine, pune čüduo razdeljenih i vu lepi réd postávenih zvezd. I brez trüda, brez težave boš potüvao dale vu neobmejenom prostori; ne de ti trbelo letálnoga motora, ne perotih; nikaj te ne bude doli vleklo, ne nazáj držalo. Tak hitro prideš do meseca i vido budeš, kakše je to nebesko telo, štero se pred očmi zemelskih prebiválcov teliko premenjáva. I mimo sunca boš potüvao i razčüdeno glédao, kak stálno gorijo, vréjo i razpekávajo oni nepoznani zračni snovi, iz šterih sunce stoji; i kak dáva sunce topločo i rás vsem živečim stvarim i rastlinam, svetlost meseci i zvezdam.

I či te odnet nazaj zglédneš na eto zemlo, vido budeš eduo mále zvezdo, samo edno málo piknjico vu nezmerenom prostori; i čüdivao te budeš, ka je ete zemelski svet tak máli; i na tom málom sveti se si lüdjé bláženstvo šteli naiti; tü so iskali bogastvo, vživanje, tü so se svajüvali, právdali, bili, vojsküvali! Pa je to samo edna piknjica, edna málička piknja!

Kak drági je bio eden plüg zemlé na tom sveti, zdaj bi ti za celoga ne dáo 2 filera! Keliko nebrojuih zvezd boš vido okoli sébe, štera je vsaka vu sebi vékša od etoga svetla! Tak boš vu krátkih minutaj veš vido i veš znáo, kak so vsi zvez dobrojci i modrijáni kda mogoči bili prebroditi!

I vse to je samo na poti v nebésa. Ka te pa v nebésaj čaka, kakša čüdovitna lepota, kakše veselje tam prebiva, kde je Bog svojim vernim slüžbenikom vekivečno domovino pripravo! Što bi mogoče to popisati? Naš jezik je preslab, neimamo prilicnih rečih,

štere bi znamenivale tolike lepoto i diko; naša vūha so topa za nebeski govor, naše oči so kmične za nebesko svetlost, naše srce je premálo za čutenje nezmernoga veselja. „Skrivnosti, šterih človek nemore vōpovedati. (Sv. Paveo ap.)

Kak moremo pisma pisati.

Samo tisto pismo je kaj vredno, štero je napisano s spoštūvanjom in lūbeznostjov do onoga komi pišemo. Pri tom pa tūdi moremo paziti na zvūnešnjo formo ali obliko pisma. Na to dnesden vsaki more jako paziti, ki šče biti količkaj v redi človek. Eden nemški pisatelj pravi, ka on, gda pride v kakše mesto ali ves, najraj ide na cintor. Či vidi, ka je na tom cintori vse lepo v redi in čisto, sme zagotovo sklepati, ka so stanovniki toga mesta ali te vesnice marlivi, vučeni in omikani. Ravno to smemo sklepati iz pisem. Tū je pa ne glavno to, da što lepo zna pisati, nego to, da celo pismo ma lepo formo ali obliko. S pisma se lahko sodi, kakši je človek od šteroga rok je prišlo. Za vzgled dame tū par pisem, štera nam kažejo, kak moremo pisati. Hči Ana piše oči na bojišče:

H. B. J. Kr.

Predragi oča!

Mati so mi veleli, naj vam pišem par rendic, kak je kaj doma. Oni so hvala Bogi zdravi, samo ka preveč dosta morejo delati. Večkrat pri deli zdehnejo rekoč: to bi že davno v redi bilo, či bi naš oča doma bio; pa naj bo, kak je boža vola.

Jaz jim pomagam koliko morem. Vanek pa celi den samo za živino skrbi. Pisana krava je skotila. Tele je lepo, samo da krava nema zadosta mleka. Letos je slaba letina. Mi ešče kak tak, nego za živino ne bo krme. Zato bi mati radi znali, či smemo odati rdečo telico. Pišite nam, kak ste kaj. Vsi vas lepo pozdravimo in molimo pa trpimo radovoljno za vas.

Vučagomila, 25. sept. 1917.

Vaša Ančika.

Mati, dovica, piše svojemi jedinomi sini Števani:

H. B. J. Kr.

Lūbi moj sin!

Teško sam čakala kakši glas od tebe. Noč in den sam jokala in prosila Devico Marijo naj te srečno vodi in brani. Včera mi je prišlo tvoje pismo. Težiš se, ka dosta moreš trpeti zavolo grdoga obnašanja pajdašov. Ravno toga se jaz tūdi najbolje bojim. Kak strašno bi me bolelo srce, či bi zvedila, ka si se ti

pokvare med temi pajdaši. Ves moj trūd bi bio zaman. Či zato ščeš, ka me pred časom ne spraviš v grob, prosim te, čuvaj se. Oni bi te radi odtrgali od Boga. Ne daj se jim.

Doma je vse v redi. Dekle opravljajo, čiravno ne tak kak bi ti, itak je zadosta dobro. Bog nam pomaga in blagoslavla naše trūde. Mi molimo za tebe. Katica ešče v tjedni večkrat ide k meši in k sv. obhajili „za Števeka“ kak sama večkrat pravi.

Trpi do bože vole in vūpaj se v Mariji. Z Bogom ostani.

Tišina, 16. maja, 1918.

Tvoja mati.

Žena piše muževi:

H. B. J. Kr.

Dragi moj Ivan!

Ne zameri, da sam ti tak dugo ne pisala. Dobro znaš, ka skoro noč no den morem delati, či ščem kaj v red djati. Zajtra mam z živinov dosta opraviti, potem se paščim na njive. Ne vem ka bi činila, či mi svak ne bi pomagal. On mi orje, kosi, vozi, naklada, čiravno ma sam doma dosta dela. Bog njemi naj stokrat plača. Jožeka že zasilo spravim, da goni krave in pase. Barica je pa doma pri deteti. Skoro bo mogla iti v šolo, tak dete ostane na mojoj brigi. Pa koliko dela pride zdaj v jesen! Prosi sloboščino in pridí domo na dva ali tri tjedne, da mi kaj pomoreš. Trpimo dokeč je boža vola. Ednok pa li pride mir. Jaz in deca molimo vsaki den za tebe. Z Bogom.

Beltinci, 15. sept. 1917.

Verona.

Naj mi bo dovoljeno tū dati ešče par predpisov.

Prvle kak začnemo pisati, premislimo dobro, ka ščeme povedati. Kak je grdo gledati včasi tisto pismo puno križov in praskanja po rečeh, štere smo ne dobro napisali! Komi se to rado dogaja, da se meša pri pisanji, naj prle vzeme kakšikoli papir, na toga naj napiše celo pismo, potem pa naj prešte in popravi hibe, nazadnje pa lepo čisto prepíše na papir, šteroga šče poslati. S tem se malo časa zgūbi, pa je vse lepše.

Na konci vsake misli ali stavka*) denemo piknjo, nove misel pa z velikov črkov ali literov začnemo.

Vsako pismo more biti podpisano. Tak tūdi more biti ime mesta ali vesnice, poleg pa den, mesec in leto.

To so glavni predpisi za pisma. Naša pisma romajo po sveti in pridejo v roke vučenim ljudem. Te nas potem sodijo. Držimo se zato teh glavnih regul, in tak spravimo čast sebi in svojemi slovenskomi narodi.

(r—)

*) Po vogrskem: mēdat.

Bojna.

28. nov. Na Taljanskem bojišči nika ne novoga.

Na Flandrškem topovski boj. Angluši so notri vdarili vu Nemške branilne postojanke. Bourlon i Fontain so Nemci na čas zgūbili. S proti napadom se nazaj vzeli.

Angluši pred Jeruzalemom stojijo.

29. nov. Taljanske napade smo nazaj zbili.

30. nov. Na Flandrškem bitje h divja.

Angluši že Jeruzalem strelaje. Zrušili se moše, tōrske cerkev, štera je zozidana na grobi proroka Samuela.

1. dec. Na Flandrškem topovski boj. Pri Cambray veliko bitje.

2. dec. Na Flandrškem so Angluši napadali pri Paschendael.

4. dec. Na Taljanskem fronti topovski boj. Na Flandrškem med Pölkappelle i Gheluvelt se Angluši napadali. Pri Cambray so se hūdo bili Angluši i Nemci.

5. dec. Konrad napada na Južnom Tirolskom.

Na Flandrškem topovski boj.

Na Macedonskom fronti smo sovražne napade nazaj vrgli.

Mir.

Rusija je iz Carskoga Sela 28. novembra brzovjavke poslala vsem narodom, šteri se vojskūjejo. „Pozovemo vse vlade, vse stranke vseh dežel, naj odnočno odgovorijo, či pritrđijo ali zavržejo, da se začne od premirja i mira pogajati. Od odgovora je odvisno, či se ognemo nove bojne po zimi ali bodo nadalje v Europi tekli potoki krvi.

Mi svet ljudskih komisarjev pitamo vlade zveznih držav...

Mir, šteroga predlagamo, naj bo mir naredov, šteri naj zagotovi vsakšemi naredi sloboden gospodarski ino kulturni razvoj...“

Odgovor naše vlade 29. nov. je sledeči:

Vladi ruske republike.

Okrožna brzovjavka sveta ljudskih komisarov, s šterov ruska vlada izjavlja, da je pripravljena na pogajanje o premira, je prišla austrijski vladi... Austrijska vlada izjavlja, da je pripravljena se pogajati s ruskov vladov od takšnjenja premirja. Podpisani je minister za zvūnešnje dela grof Cernin. Tak i Nemci so izjavili, da so pripravljene se pogajati od mira.

Prve dni decembra so ruski parlamentari pismo nesli vu nemške posto-

Janke, je li nemški velepoveljnik je pripravljen parlamentere poslati iz svoje strani, da bi se pogajalo od premira. I či je pripravljeno, naj se odloči mesto, kde pridejo vkup zavupniki oboje stranke.

Na Ruskom fronti od divizije do divizije je premirje nastanolo. Edna Ruska komišija je prek prišla vu naše linije, da s zavupnikami naše vlade na celom fronti premirje sklene.

Na Ruskom fronti 3. dec. se je začelo pogučavanje od premirja. 5 ga decembra so znovič vkup prišli.

Velepoveljanik ruskih i rumunskih čet med Dnjester i Čarnim Morjom se je 4-ga decembra s onov želov obrno k vojvodi Jožefi i generali Mackenseni, da pogučavanje šče meti od premirja. Naši voditelji so privolili. Zavupniki so vkup prišli. Tak i s Rumunom se pogučava od mira.

Dom i svet. — Glási.

Povrnjenje. Lepo sveto opravilo se je vršilo 24. novembra v Törnšiči v kapeli Svätoga Antona. Okrstili so vrlo židovsko deklo, Štern Kato z Velkepelane. Po svetom krsti je v belej opravi i šlári z goréčov svečov v rokaj pristopila k prvomi svétomi prečiščávanji.

Junaška smrt. Na Rumunskom bojišči je 8. augusta spadno Šaberl Franc iz Motovilee, Veren Vilmoš iz Prosečke vesi, Goston Janoš od Šinika i Horvat Janoš iz Vanovec. Naj počivaje vu bojem miri. — Naznane je Šhadl Alejz iz Cankove.

Smrtna kosa. 7. nov. je marla v Melinci Kavaš Franciška, dekla 18 let stara. Dugi bol — jetiko — je mela. Kotruga je bila Marijine Družbe. Sokotrige — pajdašice — se jo sprevođile.

Novi vlak na Sobočkoj železnici. Iz Kermedina ide v gojdnó ob 2 v. 41 m. i ob 7 v. 26 m. pride v Soboto. Iz Sobote ide ob 12 v. 10 m., v Kermedin pride ob 4 v. 45 m.

Smrtna nesreča kúpsinska na kraljeskoj sodnji v Somboteli. Tistoga hipa smo javili, da v Kúpsinci je Cipot Matjaš tikvi demo pele. Na kolaj gor na tikvah je sede mali pojbarac 7 let star Šančar Jošek. Med tem je Cipot šteo edmo tikev gori vzeti, štera je doli spadnola, čagle je za ročice zvezo. Med tem je pojbarac konje s bičom poščuko. Konji so začnoli bežati, pojbarac je doli spadno i strosile so se njemi mozge. Dete je mrlo. Cipota so osodili na plačanje 200 kor.

Poleg vnúka je stala stara ženka

iz Vidonee pred kraljeskov sodnijov v Somboteli. Vnuk je mindri vu omari púkšeni prah naišeo, na paši ga je vužgo, pajdaš njegov je rane dobo, štere se dva tjedna celile. Staro so osodili na plačilo 30 koron, nego zvršitev sada je gorstavljena.

Nikini 10 filerje se same do slednjega decembra vzemejo.

Prek Möre še lahko pride s svedočanstvom od notarijuša. Kep na njem je ne potreben, košta 1 kor. 20 fil.

Delegacije.

Znane je, da mi s Austrijov dosta skupnoga dela mamó. Te se opravlja vu delegacijah. Tak mi, kak Austrijanci pošlejo poslance-delegate na to spravišče.

Vogrške delegate je sprejmo kral na Dunaji (Wien). Govor je drže:

Kak vu žmetnih vremenah smo ne poznali cagljivost, tak zdaj, kda se zori bedečnost, mero onoga, ka smo megoči dosegnoti, ne smemo povekšavati. Zdaj kda smo se obranili, smo i vsikdar gotovi pošteni mir sklenoti.

Naša skupna vlada je pripravna, da de bogala pozvanje ruske vlade i vu guč se spravi za volo mira.

Za najsvetejšo dužnost spoznamo, da on meč, šteroga so naši sovražniki nam vu reke pritrsnoli, te čas doli ne denemo, dokeč naši sovražniki ne odstopijo onoga mišljenja, da bi nas razdelili i pedjarmili. Gospodje ščemo ostarati vu našoj hiši.

Vu delegaciji je govor držo minister zvúnešnjih del grof Černin:

Od slednje seje je že 3 let minelo. Velka dela so se godila.

Pred bojnov je preveč sparno bilo vu zraki naredov. Törka so porobili, Belgara pobili, Rumanija brezi vdarca meča je dobila Dobrudše. Srbi i Čnogorci so naše zemljo šteli poropati. I te se je zgodilo, da so trononaslednika Ferenc Ferdinanda v Serajevo morili. Kamen se je iz brega geno pa dokeč v dol prišo, dosta kvara včino. Ne smo smeli slabi biti, srbska vlada na kivanje ruske vlade nam je ne dala zadovoljen odgovor. I tak je prišla bojna.

V reke smo vzeli meč, da se obranimo. S Nemeom vu zavezi smo se premagali. Sledi smo dobili dva drúgiva prijatla: Törka i Bulgara.

Dve deželi sta zavezo raztrgale i k sovražniki stopile. Taljan je te stopaj drago plašo. Na Dunaj (Wien) je šteo priti i vu 11 bitjah ob Soči (Isonzo) je več stojezer lúdih zgubo. Priso je vremen, da smo i mi lahko napadali.

Dosta zemlje smo njemi v kraj vzeli i držimo vu rokah založeno na bodoči mir.

Rumuni se šteli vogrsko zemlo meti. Izdajalstvo Rumunov je plačano.

Grke so prisilili vu bitje proti nam. Za Albanijo se mi poskrbimo.

Vu bojni smo nazaj postavili poljsko kraljestvo.

Med Amerikov i Nemeami je vojni stališ.

Na Ruskom je revolucija vóvdarila. Cara so vu voze vrgli. Grof Černin od ruskih del stalaoga kaj ešče ne ve povedati. Ka de se i na dalje godilo, to nišče ne ve povedati.

Edno je gotovo, da oni, ki mir želejo so vu večini i obladaje menjšino.

Zahvaliti se morem nestranskim deželam, posebno njihvoj svetosti rimskomi papi.

Sovražnika smo pregnali z naše zemlje, našo moč nišče ne more streti.

Naši sovražniki pa vsikdar boljše odnemoreje, njihovi napadi so zamab, boj s podmorskimi čunami, vse nam zagotavlja, da smo to najhújše že prestali.

Vu decembri leta 1916. — zdaj edno leto — mir od nas ponújani se sovražniki zavrgli. Rus se je šteo že prve miriti, nego zavezniki so ga nazaj zadržali.

Zdaj ščemo s Rusom mir sklenoti.

Gučo je i vojni minister Stöger-Steiner:

Vu bojne smo ne šli s onimi pripravami, kak Rus. Vu bojnom vremení smo nadomestili, ka nam je falilo.

Ešče i zdaj je dosta moškov pripravnih pod orožje oslobojeno. Njihovo vóiskanje dosta dela da. Broj oslobojenih je više poldrúgoga miljona.

Vu prehrani smo mogli šparati. Znanstveno smo določili ono najmenšé mero, poleg štere vojak svojo službo ešče lahko opravlja. Pred žetvov je teško bilo. Krúhšne i mesne porcije moštva smo mogli ponížati.

Božja dobrotivnost.

Beli suog po gosci kaple,
Vse zakrije breg in svet:
Ravno tak se v greh zakaple
Nezahvalen, grešen svet.

Mrzeo veter ga raznosi,
Vsako lúknjo z njim zapšé:
Tak da sveti, nanč ne prosi,
Bog milosti dovolé.

Misli nekoga vojaka.

Iz mojega dnevnika.

Dale.

Tri vüre se pelam po dolini i gledam té velikanske orjake. Nato splavajo moje misli daleč dol po vodi, štera po dolini teče, preselijo se iz neznate gorate pokrajine na poznane domače rož pune ravnine. Včasi čutim srcé močnejše biti. Srcé se veseli, ar moje misli po domačih potaj hodijo, srečavajo stariše, brate, sestre, poznanca... Ali to tiho srčno veselje se spremeni v tiho srčno žalost. Zakaj sam ne doma, tam kde so moje misli, pri domačih, pri Slovencih, zakaj sam ne tam? Što je tomi kriv? Stanem s klopi pa idem k okni proti južni-zahodni strani. Stisnem pesnice i v stekli (glažovini) vidim čeméren pogléd v mojih očeh, ka je pri meni nej navadno. — Ti si kriv! Iz dajalec taljanski, ti si kriv! Nej ti je zadosta, zverina pogrešna, ka si vzéo zemljo sv. Oci! Šče več ščeš meti! Roko, štero si nam pred leti v zvezo ponúdo, stegúvleš zdaj po našoj zemlji. Ti izdajalec, si kriv moje i nas vseh žalosti.

Pravica, ona bo zmagala, zato ka je Bogi ljúba i pravica je na našoj strani.

*

Vš stopim na določenoj postoji. Na novom mestu. Nepoznani obrazi, nikšega prijatelja: Ali, ve smo si vsi prijatelji, vsi tovariši, ve smo vsi v ednoj službi, v službi za vero, dom, kralja!

Na vseh vernih dúš dén leta 1916.

Pet mesecov je minilo, ka sam pri vojski. Pet punih mesecov sam tú, pa sam ne niti ednok čúto toga, kaj čútim dnés v svojem srci. Ka čútim dnés? — Ne najdem pravoga izraza. Ali opliva den tak na mené? — Senca gračúje jasnejša! Vseh mrtvih-vernih dén je dnés! — Knjigo vidim pred sehom: bela, čarno obrobljena, s čarnim križecom v sredi! Knjiga se odpira: glej slove črne! Slova pri slovi na ednok, dvakrat, stokrat sto straneh! Na prvoy strani, na čarnom papiri z močnev belov pisavov stoji napisano: Vojska 1914 — ! Obračajo se pune strani! Glej tú je prazno mesto — za edno ime. Nevidna, mrzla roka prime za mojo roko in pokaže z mojim prstom na prazno mesto! — Se izgine. O Bog, daj vsem vernim dúšam večni mir in pokoj!

Vseh vernih dúš dén leta 1917.

Na bregi sedim. Za menom strela ravno edna baterija, na levi se čúje razpokanje ročnih granat i puške, na desni se mečejo mine! Bukovina se zavija v gosti mrak. V takšem časi doma „Zdravo Marijo“ zvonijo, mi pride na miseo. Položim kapo na tla i z mojega srca se dviga molitev pred tron nebeške matere: Angeo Gospodnov je nazvesto Mariji... Zdrava bodi Marija... — Zvonove Čerensovske cérkve čujem. Kak milo, v srcé séga-joče še čúje po ravnici! Henjao je s rednjim i začne z malim! — „Za verne dúše v vicah. Oča naš...!“ — samo od sebe se mi odvije od srca. Nato zemem kalendarček iz žepa. Poglednem dnéšnji dén i tam notri stoji za dnés: „Vseh vernih dúš dén.“ Zemem kapo v roke, stanem i jo držim z obema rokama pred sehom. Gledam v daljavo... Kde stojim? — Na grobovih stojim, na grobovih znancov, domačinov! Tú neadri so spadnoli, tú znabiti blúzi so zakopani. Nikoga nega, ka bi jim na grobi svečico préžgao. Tam pada svetla raketa i sveti daleč na okoli — namesto sveče! — Sveti raketa! jaz pa zmolim za vse tú smrtno spanje spavajoče: Oča naš...

Bistrički.

Beltinski farniki so pobošali plačo svojimi plivánoši.

Na godovno našega krála Károla, to je novembra 4. so beltinski farniki lepo znamenje pokazali svoje razumnosti i češčenja do dúhovnikov. Vkup so se nábrali v beltinskej šoli vsi poglavarje vseh 8 vosnic, nej kaj svoje dužnosti krátili do plivánošov, nego pobošali. Kak vsáki človek vsako reč dragše more plačati, tak dúhovniki túdi ničče falej ne računa niednoga blága. Ki to ne sprevidi, on se naj nezové za razumnoga; nego táksi človek more biti ali preveč zabiti, ali preveč gizdávi. Niedno pa: nej zabitost, i nej gizdost na diko človeki. Beltinskim farnikam boče vsigdár na poštenjé, da spoznavši dragši čas, dúhovniki plačo pobošajo.

Poleg stare právde beltinski farniki plivánoši so dužni obdelati 21 plúgov nemška mese zemlé. Mesto obdelávanje so od 1880. leta do denéšnjega dnéva za 400 koron vsako leto težáke, delavce odkúpili. Samo od sébe se pa razmi, ka za 400 koron v ednom letú 21 plúgov obdelati nemogoče v denéšnji časi. Vsaka vesnica záto pogigne svojo dáče za težáke. Adriančarje so

pravili, ka oni petomtoga 225 koron dájo na leto, Beltincarje 150 koron, Lipovčarje 125 koron, Gančanci 150 koron, Bratončarje 75 koron, Dokležanci 100 koron, Izakovčarje 75 kor., Melinčarje 100 kor. Plivánoši se te tak na leto mesto 400 kor. 1000 kor. dá; od vsake hiže edna korona.

Túdi stára právda i stára pláča je beltinskoga plivánoša, ka njemi farniki od patrona dáni 68 kubikmetrov drv domo pripelajo. Drva domo pripelati farnikom svojimi plivánoši, to je nej, kak si nikáki mislijo — smileno delo: či ščem, te včinim, či pa nej, te pa ne pripelam, nego to je táksa dužnost farnikov, kak je inda dužnost bila zemlo obdelávati z svojimi težákami; težáki so istim dnés z penezi odkúpleni, ali nej je rešena foringa. No vej beltinski farniki so verno zvošavali to svojo dužnost. Tú i tam je zuábiti što kaj muvo, nego naslednje te že záto li kda namaze i drva pripelo. Zdaj se pa obečali, ka potomtoga do šče bole verno vozili. Adriance 12, Beltince 10, Lipovce 8, Gančane 10, Bratonce 6, Dokležovje 6, Izakovec 8, Melince 8 kubikmetrov vsigdár domo postávi.

Naprej je prišo guč med poglavarami v toj priliki od onoga dohodka, šteroga plivánoš vsigdar po božiči beréjo: to je len i mesto šonke drovne peneze.

Dale.

Vojaški pozdravi.

Pozdrav pošilaje: Šadl Alojz iz Cankove Solar Matjaš iz Spodnjih Slaveš, Karoš Franc iz Andrejec, Bertalanč Alojz iz Petrevec, Štiblar Števan iz Bakovec, Měrec Ivan iz Púconec, 18. dbe.

Pešta.

Vl. g. Bassa. Bogojina. Edne Novine več dobš, daj je ženi vojaka Foršak Števana iz Ivanec.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, téč-ne in žeje gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškotelka, meta, pomaranče, strážnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenénim navodilom stanejo K 12 poštnine proste proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgúbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brne šte. 85. Moravske.